

Zásady zodpovědného zadlužování

Pokud nám vlastní prostředky nestačí a jsme nuceni si půjčit od finančních institucí, měli bychom dodržovat některé zásady jednání a chování, které sníží nebezpečí sklouznutí do dluhové pasti na co nejnížší míru. Ty nejdůležitější uvádíme níže.

- Kupujte si to, co opravdu potřebujete. Především se jedná o věci, které budete využívat i po zaplacení poslední splátky. Vždy byste měli mít na paměti, že suma, kterou budete muset vrátit, bude vždy vyšší než suma, kterou jste si zapůjčili.
- Když už se tedy rozhodnete, že si půjčíte, tak by se mělo jednat o půjčku z prověřených a renomovaných subjektů. Z praxe vychází, že je bezpečnější si půjčit od banky i přesto, že vyřízení žádosti zpravidla trvá delší dobu a je pro klienta administrativně složitější. Společnosti, které neprověřují žadatele v úvěrových registrech, si kompenzují riziko vyšší úrokovou sazbou nebo jinými sankcemi.
- Před návštěvou subjektu, od kterého si plánujeme půjčit, bychom si měli zjistit si co nejvíce informací o současném stavu na trhu půjček a na leasingovém trhu. V této souvislosti je také nezbytné pro ochranu své smluvní povinnosti splácet získat informace o tom, jaké jsou v době uzavírání smlouvy o zápůjčce obvyklé úrokové a sankční podmínky.
- Vždy si musíte trvat na tom, aby byla smlouva o půjčce uzavřena písemnou formou a před podpisem smlouvy bylo poskytnuto dostatek času na její prostudování, případně na konzultaci o její správnosti s osobou s právním či ekonomickým vzděláním nebo s osobou, která má zkušenosti v problematice finančních produktů. V případě, kdy máte při čtení smlouvy nějaké pochybnosti či určitým formulacím nerozumíte, ptejte se věřitele či je opět zkonzultujte s někým kompetentním. Trvejte nekompromisně na tom, aby byl text smlouvy jasně a srozumitelně zformulován a neumožňoval tak dvojitý výklad.
- Berte v potaz, že je návrh smlouvy většinou vypracovaný ze strany věřitele a jsou v něm právě zohledněny především jeho zájmy. Z tohoto důvodu by mělo být samozřejmostí, že si smlouvu před podpisem důkladně pročtete a zvážíte veškeré uvedené povinnosti, které smlouva ukládá. Podrobně si návrh takové smlouvy prostudujte v klidu a za plného soustředění- slovo od slova včetně textu napsaného drobným písmem. Právě v takovém drobně psaném textu se většinou skrývají důležitá ustanovení, která mohou mít nepříjemné důsledky v podobě nepřiměřených sankcí při sebemenším porušení smluvních podmínek.
- Pozor na reklamní triky a zdánlivě výhodnou inzerci. Finanční instituce lákají klienty na úrok např. od 9 %. Zpravidla se však jedná o reklamní tah, kdy je procento úročení vyšší než sazba prezentovaná v reklamě. Dlužník by se měl v první řadě zajímat o výši RPSN (roční procentní sazba nákladů), která udává procentuální podíl z dlužné částky, které musí spotřebitel zaplatit během období jednoho roku v souvislosti s veškerými náklady spojenými se správou a čerpáním úvěru. Tento údaj pomůže spotřebiteli lépe vyhodnotit výhodnost

spotřebitelského úvěru a porovnat ho s ostatními. Neporovnávejte tedy úrokové sazby, ale sazby RPSN a celkový objem peněz, který zaplatíte.

- Nepodepisujte smlouvu o půjčce, která je věřitelem prezentována jako smlouva neměnná. V tomto případě se nejedná o smlouvu, ale o diktát. Je to i signál, že je smlouva jednostranně výhodná pro zapůjčitele.
- Bude-li ze strany věřitele požadována jako podmínka pro uzavření smlouvy o půjčce, aby věřiteli nebo jím určené osobě bylo umožněno jakýmkoli způsobem manipulovat s Vašimi finančními prostředky, nikdy takovou smlouvu podepisujte. Za žádných okolností nevydávejte z ruky podepsané bíanco tzn. nevyplněné cenné papíry (např. směnky, šeky apod.), anebo jiné nevyplněné a podepsané listiny se svolením, aby věřitel či jím určená osoba do nich dodatečně mohla libovolně doplňovat údaje.
- Nenechte se zviklat a souhlasit s ručením osobě, o jejíž finanční situaci, způsobu života či o jejím vztahu k penězům nemáte podrobné informace či máte pochybnosti. Může totiž nastat situace, že v případě nesplácené zápůjčky, za kterou ručíte, se můžete ocitnout ve velmi tíživé situaci, jelikož se stanete nástupci ve všech povinnostech neplatícího vydlužitele.
- Přepočítejte si, kolik peněz vzhledem ke své finanční situaci si můžete dovolit splácet. Po odečtení všech nákladů a splátek by nám měla zůstat ještě rezerva ve výši cca 20% všech výdajů. Nikdy totiž nemůžete vědět, co se může stát a jaké další nečekané výdaje mohou nastat. Vytvoříte si tak určitý finanční „polštář“.
- Závazky splácejte řádně a včas a budujte si tak pozitivní historii pro případ další nutné půjčky v budoucnu. V případě potřeby je také dobré se pojistit pro případ neschopnosti splácet (smrt, invalidita atd.)
- Pokud však nastane situace, že nejste schopni půjčku splácet, neřešte tuto situaci další půjčkou. Můžete se tak dostat do dluhové spirály. Snažte se situaci řešit co nejdříve a domluvit se na možnostech řešení s věřitelem.